

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 29/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 54 ja 55 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 2014 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 54 ja 55 §:n muuttamisesta (HE 219/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, sisäministeriö
- opetusneuvos Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Maahanmuuttovirasto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia siten, että Suomessa tutkinnon suorittaneelle työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloaikaa pidennetään. Ulkomaalais-

laislakia ehdotetaan tarkennettavan myös työnantajasantidirektiivin täytäntöönpanon varmistamiseksi.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Työnantajasanktiodirektiivin kansallisen toimeenpanon täydentäminen

Työnantajasanktiodirektiivi (2009/52/EY) on pantu Suomessa täytäntöön hallituksen esitykseen HE 3/2012 vp pohjautuneella 1 päivänä elokuuta 2012 voimaan tulleella lainsäädännöllä (HaVM 14/2012 vp). Direktiivin tavoitteena on vähentää laittoman maahanmuuton ja pimeän työn houkuttelevuutta sekä samalla suojella laittomasti maassa oleskellutta hyväksikäytöltä. Komission kanssa käytyjen keskustelujen joh-

dosta käsiteltävänä olevalla hallituksen esityksellä ulkomaalaislakia (301/2004) ehdotetaan täsmennettäväksi direktiivin täytäntöönpanon tarkentamiseksi.

Säädettävällä lainmuutoksella (ulkomaalaislain 54 §:n uusi 6 momentti) kolmannen maan kansalaisen tilapäisen oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan siihen asti, kunnes hänelle on maksettu hänelle kuuluvat, perityiksi saadut palkkaosat. Oleskeluluvan jatkaminen koskee niitä kolmansien maiden kansalaisia, jotka ovat työtä tehdessään olleet alaikäisiä tai työskennelleet erityistä hyväksikäyttöä osoittavissa työoloissa.

HaVM 29/2014 vp — HE 219/2014 vp

Valiokunta toteaa, että nyt esillä olevien lupien myöntäminen on tarkoitettu poikkeuksellisiin tilanteisiin. Luvan hakijoita arvioidaan olevan vuositasolla vain muutamia. Kysymys on direktiivin mukaisesti nimenomaisesti perityiksi saaduista palkkasaatavista ja niiden maksamisesta. Tilapäistä oleskelulupaa ei jatketa, jos palkkasaatavia ei ole saatu perityiksi työnantajan maksukyvyttömyyden tai muun syyn vuoksi. Lisäksi kysymys on myös siitä, etteivät laittomasti maassa oleskelleen ja työskennelleen kolmannen maan kansalaisen kohdalla oleskeluluvan myöntämisen edellytykset enää muutoin täyty (ulkomaalaislain 52 d §).

Saamansa tiedon perusteella valiokunta toteaa vielä komission osoittaneen muitakin muutostarpeita kansalliseen lainsäädäntöön direktiivin täytäntöönpanon täydentämiseksi. Kyseisen tiedon mukaan muut muutostarpeet kuuluvat pääosin työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan.

Tutkinnon suorittaneelle kolmannen maan kansalaiselle työnhakua varten myönnettävä oleskelulupa

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman 29.8.2013 kirjauksen mukaisesti esityksessä ehdotetaan työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloajan pidentämistä kuudesta kuukaudesta enintään yhteen vuoteen. Tarkoituksena on parantaa opiskelijoiden edellytyk-

siä jäädä valmistumisensa jälkeen työskentelemään Suomeen.

Opintojen suorittamisen jälkeen myönnettävä oleskelulupa on luonteeltaan tilapäinen, kuten opiskelijan oleskelulupakin. Luvan myöntäminen edellyttää turvattua toimeentuloa. Pääsääntöisesti vastaisuudessa on perusteltua myöntää jatko-oleskelulupa suoraan vuodeksi. Mikäli hakija ei kuitenkaan pysty osoittamaan riittävän toimeentulon edellytyksen täyttymistä koko vuodeksi, voidaan lupa myöntää lyhyemmäksi ajaksi, jotta työnhaku on mahdollista. Kun ulkomaalainen, jolla on työnhakua varten myönnetty oleskelulupa, löytää työpaikan, hän saa aloittaa työnteon heti.

Yhteenveto

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pirkko Mattila /ps
vpj. Mika Kari /sd
jäsen. Maarit Feldt-Ranta /sd
Rakel Hiltunen /sd
Reijo Hongisto /ps
Risto Kalliorinne /vas
Elsi Katainen /kesk

Timo V. Korhonen /kesk
Antti Lindtman /sd
Markus Lohi /kesk
Tapani Mäkinen /kok
Mika Raatikainen /ps
Ulla-Maj Wideroos /r
vjäs. Heikki Autto /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.